A°. 1835. N°. 6.

ZONDAG DEN 18den JANUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den dezer, de Kustvaarder *Baron van Heeckeren*, Kapt. M. George, laatst komende van Coronie.

UITGEKLAARD.

Den 15den, het Schip *de Faam*, Kapt. J. Andresen, naar Amsterdam; lading: 320 vaten Suiker, en 50 balen schoone Katoen.

Idem, het Schip *Nickerie*, Kapt. J. Cleland, naar Rotterdam; lading: 508 vaten - en 90 balen schoone Katoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten van November* 1834.)

NEDERLANDEN.

Het *Journal des Débats* bevat een brief uit Berlijn, waarin gemeld wordt dat de Prins van Pruissen, bij zijn jongst bezoek aan Keizer *Nicolaas* dezen laatsten zoodanig veranderd vond, dat hij den Keizer overreedde, om een van de beste Berlijnsche geneesheeren over zijne gezondheid te raadplegen, die dan ook, volgens dienzelfden brief, per post naar Petersburg vertrokken is. Met schijnbaar medelijden, *et dans un ton patelin*, voegt het Journal er bij, dat men vreest voor eene *long-affectie*, die aan den ridderlijken *Nicolaas* geen lang leven voorspelt! In hetzelfde nommer vonden wij een berigt, dat Koning *Lodewijk Philips* thans de volmaaktste gezondheid geniet. Wij zeggen er *proficiat* op, en blijven op de longen van den ridderlijken *Nicolaas* vertrouwen. Ondertusschen moeten wij hier eene opmerking in het midden brengen: ze is deze: Slechts weinige dagen geleden, vóór dat bovengemelde tijding in het ministeriele blad verscheen, had een der legitimistische fransche bladen een artikeltje geleverd, waarin hij het deed voorkomen, sprekende van den dood van don *Pedro*, van den val van *Lodewijk Philips*; en het kogelgevaar waaraan *Leopold*, bij gelegenheid eener groote revue, ontsnapt was, als of de *mot* in de revolutionnaire vorsten was gevlogen. Zou het bovenstaand artikeltje van het Journal ook tot antwoord het laatste artikel moeten dienen? Wij weten het niet, doch houden het er toch voor, dat het laatstbedoeld artikel niet zoo geheel ongegrond is.

— Uit de onlangs te Londen in het licht gegeven beschrijving eener reize door Zuid-Amerika ontleenen wij het volgende:

»In de steenovens rondom Monte-Video worden beenderen, hoeven en andere dergelijke dierlijke overblijfselen als brandstof gebezigd. Een oud ingezeten van Bueros-Ayres heeft mij zelfs verhaald, dat hij aan de eigenaren der steenovens menigmaal eene gansche kudde schapen, ten beloope soms van twee duizend stuks voor 1 schelling 6 stuivers engelsch, per hoofd verkocht heeft, eenig en alleen om tot brandstof te verstrekken. De voornaamste rijkdom der grondeigenaars bestaat in vee; en in deze uitgestrekte vlakten zwerven ossen, paarden, honden, struisvogels en allerlei wild vrijelijk rond en voederen zich van grasgewassen en bladeren. Het vleesch der ossen wordt meerendeels in eenen gedroogden staat bewaard of verzonden; de huid wordt, door de inlanders tot verschillende einden gebruikt; zij vervaardigen daarvan zakken, manden, paardentuig, touw, zittingen van stoelen, enz. De huid van de poten der paarden, door wrijving zacht en buigzaam gemaakt zijnde, wordt tot het vervaardigen van laarzen gebezigd. Onder de verschillende einden, waartoe de ossenhuiden dienen, is ook dat van strafoefening begrepen. Men verhaalt dat boosdoeners in versche huiden worden genaaid, alleenlijk hoofd en hals daar buiten blijvende, waarna zij in dien toestand aan de werking der brandende zonnestralen worden blootgesteld. Ten gevolge der drooging, welke de huid door de zonnehitte ondergaat, trekt dezelve te zamen en perst den misdadiger op eene verschrikkelijke wijze; zoodra het nacht wordt, en de delinkwent intusschen niet den geest heeft gegeven, wordt de huid zachter en wijder, ten gevolge der vochtiger nachtlucht, doch de tweede dag eindigt stellig zijne folteringen."

— Zondag avond ten half twaalf is te Amsterdam, op de Leidschegracht bij de Heerengracht, brand ontstaan in het achterbovengedeelte van het modemagazijn van den heer *Stordeur*. De oorzaak van dezen brand was daarin gelegen, dat eene der winkeldochters, te bed gegaan zijnde, onder het lezen van een boek met een licht voor zich, in slaap gevallen was, waardoor het beddegoed vuur vatte en zij eene prooi der vlammen werd, alvorens men iets tot hare redding kon aanbrengen. Het bovenste gedeelte van het achterhuis heeft door den brand zwaar geleden, doch is men dezelve spoedig meester geworden, hetgeen men voornamelijk aan de goede inrigting der brandspuiten, welke daar ter stede den meesten lof verdient, te danken heeft.

— In de Amsterdamsche Stads-Courant leest men het volgende uit Ter Heide van den 26sten geschreven:

'Alle de vier jaren van mijn verblijf alhier, te zamen genomen, zijn, wat het plaatselijke betreft, voor mij zoo belangrijk niet geweest, als deze laatste drie dagen. Vrijdag ochtend ten acht ure, kreeg ik tijding, dat in dien nacht, bij Ter Heide, een schip was gestrand, bemand met acht personen, welke alle door de redding-booten van hier gered waren; en te gelijk dat op datzelfde oogenblik een ander schip zich voor het dorp in het uiterste gevaar bevond.

»Met een vliegenden storm uit N. W. en een tot aan den top der duinen stuivende zee, moesten andermaal de redding-booten te water gebragt worden. Ik zelf sloeg, om aan te moedigen, ook handen aan het werk, en was hiertoe, gedurig aan, tot ver over den middel in zee; eindelijk, na levensgevaar, ook van de helpers, werd het volk ook van dit schip geborgen, bestaande uit zeven matrozen en den kapitein, terwijl zij één matroos verloren hadden.

»Nog waren wij met dit een en ander bezig, toen wij vernamen dat, een uur verder, ook op Ter Heidensche strand, een groote driemast Amerikaansch schip was stukgeslagen, waarvan niemand gered was. Naauwelijks dus had ik mij geheel verkleed, of toen ook daar heen getrokken: en, ja! dit gezigt u te beschrijven, is niet mogelijk; in de uitgestrektheid van een groot uur gaans lag het strand bezaaid met gedeelten van het verbrijzelde schip, met honderden van vaten, die beschadigd of onbeschadigd, gevuld zijn met harst en zuidzeetraan; terwijl men door de tabak tot aan de enkelen liep.

»Maar nu het wrak zelf, - ontzettend is de verwoesting; de meest kolosale masten en balken, liggen als een kaartenhuis daar heen, ijzeren kettingen, waaraan heden middag twaalf paarden te vergeefs hunne krachten beproefd hebben, om dezelve op te slepen, zijn als touwtjes daar heen geworpen: bij het aanschouwen van dat alles wordt men genoopt te denken aan Hem, wiens de zee is, en wordt tevens het gevoel geschokt van medelijden met de ongelukkige slagtoffers van dit ontrouwe element.

»Dan, met dit gevoel mag zich toch ook wederom eenige blijdschap paren, dat toch niet alle, zoo als het eerste gerucht zeide, hun graf in de golven gevonden hebben. Een der matrozen is in een half dooden staat behouden, door een inwoner van deze plaats, die denzelven, met gevaar van zijn eigen leven, heeft gered; een ander heeft zich-zelven tegen de steil afgeslagene duinen opgewerkt, waarbij hij zijn been verstuikte, en deze twee eenig overgeblevenen dier schipbreukelingen zijn juist broeders! alle andere, zijnde twaalf manschappen, zijn omgekomen. Van Egmond tot aan den hoek van Holland, zitten twaalf schepen, terwijl op die uitgestrektheid veertig schepelingen zijn verdronken: één lijk is reeds gisteren hier aangespoeld: een ander onder een gedeelte van het wrak uitgehaald. Dertig wagens rijden, nu reeds drie dagen lang, goederen van het strand aan, en er is nog geene mindering te zien; de geheele bevolking is bezig.

»Ons aangaande, wij mogen, dankbaar jegens God, zeggen: Hij heeft ons bewaard en geholpen, in de gevaren waarin wij verkeerden, te midden dezer tooneelen van verwoesting!"

— Te Ferrieres, in het departement de l'Allier: heeft het volgende zeldzame geval van schijndood begraving plaats gehad:

In het eerste gedeelte der maand September was een inwoner dier plaats naar het scheen overleden, in welke gedachte men versterkt werd, doordien hij gedurende eenige dagen daarna geen het minste teeken van leven gaf. Hoe groot was derhalve de verbazing, toen de schijndoode, terwijl men bezig was het deksel der doodkist boven hem toe te schroeven, zich begon te bewegen en andere blijken van wederopstanding te geven. In het eerste oogenblik vlugtte een ieder weg van schrik; doch weldra keerde men terug en bragt den ongelukkige door gepaste middelen spoedig tot het leven weder.

ADVERTISSEMENTEN.

Aan het DEPARTEMENT DER NIEUWE WEES - KURATEELE - EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DER KOLONIE *SURINAME*, zijn gedevolveerd, de navolgende Boedels, als:

Van de vrije MIETJE van MACHIELSE (gevonden in den Boedel JAN FLORIS CORNELIS), den 1sten Januarij 1834; JACOBUS WEHNE (overleden 25 Augustus 1831), den 1sten Januarij dito; de vrije CHRISTINA van N. P. LOUIS (gevonden in den Boedel HENDRIK SCHOLTSBORG), den 1sten Januarij dito; de vrije JOSEPH van DUMONT, den 16den Januarij dito; JOHANNA CAROLINA BÖHM, den 6den Februarij dito; JOHAN GOTLIEB ENGEL, den 26sten Februarij dito; EVERHARDUS ADRIANUS VAN BERGEN, den 28sten Februarij dito; JOHAN BERNHARD WURMB, den 10den Maart dito; JAMES HARVIE, en de aan denzelven behoorende Plantaadje *Perseverance*, in het Opperdistrict *Nickerie*, den 10den

Maart dito; JUDITH PHILIP JACOBS, wed. ALEXANDER MOZES ELIAZER den 15den Maart 1834; HENDRIK BERCKX, den 19den Maart dito.

4de Advertentie.

Als voren: van CHRISTIAAN JOHAN ESSER, den 13den April; de gerepudieerde gemeenschappelijke Boedel COR NELIS KEVEL, en nagelatene Echtgenoote S. E, DE SURMONT DE BAS, den 15 dito; JAN HENDRIK RETEMEIJER, den 29sten dito; JOHANNES VELLEUR, den 13den Mei 1834; en ANTON GERHARD BOHLAND, den 13den Junij 1834.

3de Advertentie.

Als voren: van JOHANNES FREDERIK VAN ECHTEN, den 19den Julij 1834.

2de Advertentie.

Idem, als voren: van JOSEPH ISAK BUENO DE MESQUITA, den 1sten October 1834; ARON DA FONSECA, den 1sten October 1834; MATTHIAS OEHLERS en daaraan behoorende ½ aandeel in de Plantaadje *Altimo*, den 16den October 1834; de gerepudieerde gemeenschappelijke Boedel CHRISTIAAN GIEROLSEN EIJBO en nagelatene Echtgenoote BIENTJE CORNELIA ABSOLOM, den 24sten October 1834; JOHANNES CHRISTOFFEL CRAMER, den 14den December 1834; ANNA MARIA KOOPMAN, laatst weduwe A. SLIGTING, den 22sten December 1834; en JOHAN CAREL SCHÖNHERR, den 28sten December 1834.

1ste Advertentie.

En worden uit krachte van het XIV Artikel der Instructie en Ordonnantie voor opgemelde Kamer geëmaneerd, alle die genen welke pretentien tot lasten van voormelde Boedels of Plantaadje mogten hebben, als mede die aan dezelven verschuldigd mogten zijn, aangemaand, om daarvan opgave en betaling te doen, binnen den tijd van *een* jaar na den dag dat de voorschrevene Boedels of Plantaadje aan de Kamer zijn vervallen, op poene van verstoken te zijn van hun regt en actie tegen voormelde Kamer. (2045)

Paramaribo den 17 Januarij 1835.

De Scriba van de Commissie tot de zaken van opgemeld Departement,
R. GOLLENSTEDE.

Ten nutte van belanghebbenden, wordt door den ondergeteekenden, als daartoe door de Commissie tot de zaken der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer* geauthoriseerd, bekend gemaakt, dat sedert 1e. Januarij tot ultimo December 1834, bij opgemeld Departement zijn geliquideerd, de navolgende Boedels, als:

No.		SALDO IN KAS.
1.	M. M. MAROSE, wed. T. ESSENBACH . .	*f* 81-07.
2.	C. F. WISCHMEIJER .	» 475-69⁵.
3.	JOHANNIS FREDRIK .	» 5222-89⁵.
4.	R. ROWLAND	» 12-77⁵.
5.	SANDER van BRAAM .	» 189-71
6.	TRUIJ van STOLKERT .	» 57-12.
7.	MATHIJS van de wed. M. G. VAN DAHLEN .	» 7-15.
8.	CATRIJNTJE van BUURMA	» 296-31.
9.	J. MENNE	» 261-21.
10.	HANNA MARCUS SAMSON, wed. S. DE VRIES	» 253-25.
11.	FRANCINA van JAN SEIJST	» 78 00.
12.	CHARLOTTE van J. C. W. WERNER . . .	» 137-96.
13.	AMBA van SOESMAN	» 78-01.
14.	P. J. CURIEL	» 168-97.
15.	MARIANNA van HUISMAN	» 227-89.
16.	PAULUS ROMIJN . . .	» 274-81.
17.	De gemeenschappelijke Boedel J. H. VAN SCHNAFSKIE, en vóóroverleden Echtgenoot N. H. MUIJSKEN	» 826-15.
18.	KEA van TINGIE van VAN SON	» 678-94⁵.
19.	G. G. PFANNENSTILL .	» 110-20.
20.	J. P. ROODENBEEK .	» 171-61⁵.

Voorts de Boedels ANNA GESINA van EIKENHORST en E. P. M. VAN TRIGT, wed. L. J. RENS, welke bereids aan de Erfgenamen zijn overgegeven.

Wijders dat gedurende hetzelfde tijdvak zijn afgeloopen in eenen staat van insolventie, de Boedels J. G. DE HEIJDER en Huisvrouw, HAIJA NOACH wed. P. M. BROMET, J. H. DE GRANADA, J. L. WIJNDELS, A. VAN DEN BERGH, ANNA SCHMIDT wed. SCHUIJT, JOSINA HENDRINA GRIETHUIJSEN, JOHAN WILLEM ABERCROMBIE, ABIGAEL ROBLES DE MEDINA wed. ARON FERNANDES, SIMON JACOB GOEDMAN, J. LELKEN DIJ, A. T. BABIZE, PHILIPPE ALLAMAND, P. N. MEIJER, S. M. KLOPMAN, D. T. VAN PRAAG, LOUIS RELOTIUS, H. M. BAKKER, T. C. L. H. ARNZEN, J. M. VAN GENNEP, J. H. HENRIQUES, H. J. HIMMEN, GERRIT OPPENOORDE, W. H. VAN STEENBERGEN DE VRIES, ELISABETH van VAN GELDEREN, JOSIAS PARDO, L. DE MEIJ CRISSON, JAN VAN ENGELEN, M. N. TORRES, HENRIJ JOHNSON en FRANCINA van FAEHRING.

Paramaribo den 17 Januarij 1835.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.
(2067)

De ondergeteekende met hare Zuster MARIA PETERSON, voornemens zijnde met het Schip *Wilhelmina Maria*, Kapt. J. J. BART, deze Kolonie te verlaten, verzoekt alle die genen welke eenige vorderingen hebben, zoo van haar, hare bovengenoemde Zuster, als van den Boedel WILLIAM BURNS, betaling te ontvangen en die genen welke aan voornoemden Boedel verschuldigd zijn, betaling te presteren; daar zij na ultimo dezer maand, alle de nog onvoldane rekeningen aan hare Practizijn ter vervolging zal overgeven.

Wijders presenteert zij te *huur*, het door haar zelve bewoond *HUIS*. (3403)

Paramaribo den 15 Januarij 1835.

C. E. BURNS.

MULLER AZ., Echtgenoot en Kinderen vertrekken. (5035)

GEABSENTEERD sedert eenige dagen van de ondergeteekende, de Negerin genaamd *SUSANNA*; die dezelve terug brengt of hare schuilplaats weet aan te wijzen, zal beloond worden.

Een ieder wacht zich voor schaden.

Paramaribo den 17 Januarij 1835.

S. F. HODERMAN.
(1882)

SPOOKACHTIGE (GESPENSTISCHE) WERKING VAN HET GALVANISMUS.

In Engeland moet een Arts de werking van het Galvanismus tot zulk eene volkomenheid gebragt hebben, dat hij de zenuwen (*nervenreiz*) in ligchaam eens pas gestorvenen—wiens wezenlijke doods toestand te voren door eenige andere artsen bevestigd geworden was — tot eene hoogte opvoerde, die eindelijk eenen wissen surrogativen levenstoestand te weeg bragt en denzelven langzamerhand tot bewustzijn en herinnering opkliem. De doode rigte zich werkelijk op, en toen men hem vroeg, waar hij geweest was, antwoordde hij, dat hij nacht geslapen te hebben. Hij gaf op meerdere vragen antwoord, en zijn ligchaam volbragt alle bewegingen. Doch was het de galvanische kracht mogelijk, de reeds gescheidene levensgeesten voor eenige oogenblikken als terug te roepen, niet echter dezelve te behouden. Zoodra men met de bewerking ophield, (in den experimenten nachliesz) keerde meer en meer de toestand der zeilloosheid terug, die eindelijk, met de reeds vroeger ingetredene, behoorlijke verstijving des doods eindigde, ten gevolge waarvan deze mensch ook begraven werd. De eerste vraag is natuurlijk, of dit alles waar zij; doch de bron, welke deze mededeeling geeft, is meer geloofwaardig dan verwerpelijk. (*Curaç. Courant.*)

De welker schier vergoodde PAGANINI heeft zich eenen geruimen tijd in *Parijs* opgehouden, bijna zonder dat zijn verblijf aldaar is opgemerkt. De bekende schrijver JULES JANIN heeft voor eenige dagen in het *Feuilleton* van het *Journal des Débats* een artikel geschreven, waarin hij het in 't oog loopend verschil tusschen de vroeger geestdrift en de tegenwoordige onverschilligheid van het Parijsche publiek, ten aanzien van den onvergelijkelijken vioolspeler, eeniglijk toeschrijft aan eene weigering van dezen, om zich te doen hooren ten voordeele van een fonds voor behoeftige kunstenaars. Als het eenige maar zekere middel, om op nieuw de gunst van het publiek te winnen, werd PAGANINI uitgenoodigd, om een concert te geven ten voordeele van de fabriekarbeiders te *St. Etienne*, die bij den laatsten watervloed have en goed verloren hebben. PAGANINI heeft toen, in een door het *Journal des Débats* openbaar gemaakten brief, te kennen gegeven, dat hij vroeger reeds twee concerten voor de armen gegeven heeft, dat hij ongesteld was en binnen acht dagen naar *Italie* meende te gaan. Hierop heeft JANIN, in een tweede artikel, een woedende uitval tegen den beroemden kustenaar gedaan, en onder anderen verzekerd, dat deze niet naar *Italie* zou gaan, al ware het alleen uit vrees, om door de plaats hebbende uitbarstingen van den *Vesuvius*, genoodzaakt te worden, weder ten voordeele van ongelukkigen te spelen; en in zijnen philanthropischen ijver roept JANIN uit: »Zoo ga hij dan, zoo ga »hij heen, overladen met de algemeene »verachting. Moge ieder op zijnen weg hem »behulpzaam zijn, opdat hij van zijn, hem »zoo dierbaar geld, zoo weinig mogelijk »beroofd worde. Mogen de Logement hou»ders matig voor hem rekenen! mogen de »Deligences, als bij kinderen beneden de »zeven jaren, hem slechts voor eene halve »plaats laten betalen! mogen de Postillons »hunne handen voor zich houden, om geen »drinkgeld van hem te vragen! zijne reis »zij zoo voorspoedig, als hij zelf wenscht! »maar moge niemand verlangen hem te »zien of te hooren! zijne viool, welke dan »alleen toonen laat hooren, wanneer zij »met goud gevuld is, zij vervloekt en ge»doemd tot stilzwijgen! enz. enz." PAGANINI had welligt verstandiger gedaan, in plaats van zijne flaauwe verontschuldiging, zijnen aanvaller, die zich zoo menschlievend betoont, uit te noodigen een Roman te schrijven, ten voordeele van de slagtoffers van den watervloed te *St. Etienne*. Het zou dan gebleken zijn, dat de pen van JULES JANIN even weinig onbaatzuchtig is, als de viool van PAGANINI. Intusschen heeft men hierop nieuw een voorbeeld, welk een geducht middel de periodieke drukpers is, om menschen te vernederen, gelijk om anderen te verheffen, en hoe weinig de bescheidenheid tot de eigenschappen behoort van de Hoofden der hedendaagsche Letterkundige School in *Frankrijk*.

DE PAARDEN ACHTER DEN WAGEN SPANNEN.

Dit spreekwoord diende eertijds om eene groote verkeerdheid aan te duiden. *Tempora mutantur et vehicula mutantur in ipsis.* Immers voor onzen tijd was het bewaard, om, in plaats van de paarden *voor* den wagen te spannen, eerst zonder paarden (door middel van stoom) te rijden, en nu de paarden *achter* den wagen te spannen. Een nieuw werktuig toch, dat den naam van zijnen uitvinder, den baron VON DRAIS, draagt, draagt de bewondering weg van allen, die hetzelve gezien hebben. Manheim heeft het nog eenigzins vreemd schouwspel gehad, van een paard, dat een rijtuig voortduwde, hetwelk zeer behendig door den heer DRAIS bestuurd werd. Deze manier van rijden levert de volgende voordeelen op: 1°. Het paard kan niet aan 't hollen slaan; 2°. Het rijtuig is bevrijd van stof en slijk, dat gewoonlijk door een paard er in komt; 3°. Het gezigt wordt niet belemmerd door den koetsier en het paard enz. enz. De koetsier zal boven op den hemel of achter het rijtuig geplantst worden, en door middel van eenen spiegel zal hij de equipagie besturen.— Velen zal dit zonderling voorkomen; dan *mathematice*, zijn op deze wijze de paarden slechts van *positief*, na door O gegaan te zijn, *negatief* geworden. (*Bred. Courant.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.